

ສາທາລະນະສັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ
~*~*~*~*~*~*~*~*~*~*~*~*~*~*~*~*

ຫລັກຈັນຍາບັນເພື່ອການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ດ້ານການຢາ I. ພາກທົ່ວໄປ

1. ທັດສະນະທົ່ວໄປກ່ຽວກັບການສໍ້ລາດບັງຫລວງ

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອການພັດທະນາດ້ານຕ່າງໆໄດ້ວິໄຈວ່າ “ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ” ຫລື “Corruption” ແມ່ນອຸປະສັກອັນໃຫຍ່ຫລວງຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ. ການສໍ້ລາດບັງ ຫລວງ ເກີດຂຶ້ນຢູ່ຫລາຍປະເທດ ຊຶ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີການເສື່ອມເສັຍດ້ານສິນລະທຳ, ບໍ່ມີຄວາມຍຸດຕິ ທຳໃນສັງຄົມ. ມັນແມ່ນນຶ່ງໃນສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນຈຳນວນຫລວງຫລາຍເກີດມີຄວາມທຸກ ຍາກ; ທຳລາຍຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນ; ຫລຸດຜ່ອນ ຄວາມສາມາດ, ກຽດສັກສີຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄວາມ ສັກສິດຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖາບັນຕ່າງໆ ໃນການຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວບໍລິການຮັບໃຊ້ ສັງຄົມທົ່ວໄປ. ການສໍ້ລາດບັງຫລວງທຳລາຍສ່ວນປະກອບຕົ້ນຕໍຂອງ ການລົງທຶນດ້ານສັງຄົມ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີການລົງທຶນດ້ານນີ້ກົງຈັກຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ທີ່ເປັນປະຊາທິປະໄຕ ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນໄຫວຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ທັງຫມົດນີ້ມັນແມ່ນບັນຫາສິນລະທຳ ສະນັ້ນທຸກໆພາກສ່ວນຂອງສັງຄົມຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ແກ້ໄຂ.

ອົງການສາກົນກ່ຽວກັບຄວາມໂປ່ງໄສໄດ້ໃຫ້ຄຳນິຍາມການສໍ້ລາດບັງຫລວງໄວ້ວ່າ
“ແມ່ນການນຳໃຊ້ອຳນາດໄປໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາດ້ານຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ”

ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ເລກທີ 03/ສພຊ ລົງວັນທີ 19 ພຶດສະພາ 2005, ມາດຕາ 2, ສປປລາວ ໄດ້ ນິຍາມວ່າ: ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ແມ່ນ “ພຶດຕິກຳ ຂອງ ພະນັກງານ ທີ່ໄດ້ສວຍໃຊ້ຖານະຕຳແໜ່ງ, ສິດອຳນາດ, ຫນ້າທີ່ຂອງຕົນເພື່ອຍັກຍອກ, ສໍ້ໂກງ, ຮັບສິນບິນ ແລະ ພຶດຕິກຳ ອື່ນໆ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 10 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ຕົນເອງ, ຄອບຄົວ, ຍາດພີ່ນ້ອງ, ຫມູ່ຄູ່, ພັກພວກ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ໃຫ້ ແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫລື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງ ພົນລະເມືອງ”

2. ຫລັກການລວມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການສໍ້ລາດບັງຫລວງຢູ່ພາກລັດ:

- ໄດ້ນໍາໃຊ້ 2 ຍຸດທະສາດພື້ນຖານຄື:

ຍຸດທະສາດທີ 1:

- ແມ່ນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດາກົດຫມາຍ, ຂໍ້ກຳນົດລະບຽບການຕ່າງໆ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການເຄື່ອນໄຫວດ້ານຢາ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຮັດກຸມ. ປະຕິບັດມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ຢ່າງ ເໝາະສົມ, ໂດຍອີງໃສ່ “ວິທີການຄຸ້ມຄອງຕາມຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບ”ຕ່າງໆ ເພື່ອກຳຈັດ ພຶດຕິກຳ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ.

ຍຸດທະສາດທີ 2:

- ແມ່ນອີງໃສ່ “ວິທີການດ້ານຄຸນຄ່າ” ຊຶ່ງມີຄວາມພະຍາຍາມໃນການສົ່ງເສີມຄວາມຫມັ້ນ ຄົງຂອງລະບົບການຄຸ້ມຄອງທີ່ຄົບຖ້ວນ ຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖາບັນ ໂດຍການສົ່ງເສີມຄຸນຄ່າ ສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກຈັນຍາບັນໃຫ້ເປັນເຄື່ອງມືໃນການຊຸກຍູ້ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈັນຍາ ບັນ ຂອງ ພາກລັດ.

ຜ່ານພຶດຕິກຳຕົວຈິງ 2 ຍຸດທະສາດນີ້ ບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງມີ ຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງປະຕິບັດແບບປະສົມປະສານຂອງ 2 ຍຸດທະສາດ ໄປ ພ້ອມໆກັນ ເພື່ອເຮັດ ໃຫ້ ມີຜົນກະທົບທີ່ດີໃນການປະຕິບັດທີ່ມີຈັນຍາບັນ ຢູ່ພາຍໃນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖາບັນໃດໜຶ່ງ.

3. ກໍລະນີສະເພາະດ້ານການຢາ

ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ມັກເກີດມີ ຂຶ້ນຢູ່ ຂົງເຂດການຢາ ເນື່ອງມາຈາກ ບັນດາປັດໄຈດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ບໍລິມາດຂອງຕະຫລາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານທຸລະກິດ.
- ຂໍ້ມູນເພື່ອຊັງຊາ ໃຫ້ແກ່ການປະເມີນຜົນ ທາງດ້ານຄຸນນະພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງຢາ ທີ່ເປັນເອກະລາດ.
- ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະນັກງານການນຳຂັ້ນສູງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ.
- ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ແລະ ຂຽນອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ.
- ການກວດກາມີການຈຳກັດ ຫລື ຊໍ້າຊ້ອນ.
- ລະບົບກະຕຸກຊຸກຍູ້ແລະຈູງໃຈ ທີ່ ບໍ່ເໝາະສົມ.
- ມີຄວາມສັບສົນໃນການຈຳແນກລະຫວ່າງ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ແລະ ການປະຕິບັດງານທີ່ບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ

4. ປະເພດຂອງການຂາດຈັນຍາບັນ

ການມີຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວມັກເປັນແຮງຊຸກດັນໃຫ້ເກີດມີການຂາດຈັນຍາບັນ. ໃນສະຖາ ບັນຂອງລັດ, ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຊຶ່ງມັກເກີດຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ມີຢູ່ 3 ປະເພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ. ຂໍ້ ຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວນັ້ນມັກພົບເຫັນໃນອົງການຂອງລັດ:

- ເມື່ອມີການເຊັນສັນຍາກັບບໍລິສັດໃດໜຶ່ງ.
- ເມື່ອຮັບບຸກຄະລາກອນເຂົ້າເຮັດວຽກມີການລ່າອຽງ.
- ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກບໍລິສັດທີ່ໄດ້ມີສັນຍານໍາກັນ ພາຍຫລັງສໍາເລັດວຽກງານແລ້ວ.

ສະຖາບັນຂອງ ລັດໄດ້ມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໃນການສະກັດກັ້ນການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ຕໍ່ 3 ປະເພດພຶດຕິກຳສໍາລາດບັງຫລວງ ຂ້າງເທິງນັ້ນ ໂດຍສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆເພື່ອ ພະຍາຍາມ ສະກັດກັ້ນ 3 ປະເພດ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວດັ່ງກ່າວ.

ໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ ຍັງມີການສໍາລາດບັງຫລວງ ຮູບແບບອື່ນໆ ຊຶ່ງບາງຄັ້ງຄາວສະຖາ ບັນຂອງລັດບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເທົ່າທີ່ຄວນເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນຄວາມຊົນເຄີຍສ່ວນໜຶ່ງທີ່ບໍ່ ເປັນທາງການໃນສະຖາບັນຂອງລັດ. ລາຍການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ມີ ຈັນຍາບັນປະເພດຕ່າງໆເຊິ່ງແມ່ນຈຸດສໍາຄັນຂອງການສໍາລາດບັງຫລວງ ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານ ການຢາ:

ການຮັບສິນບິນ, ການຮັບລາງວັນ ແລະ ຫລື ການຮັບຂອງຕ້ອນ ສໍາລັບການປະຕິບັດ ບາງ ພຶດຕິກຳ ທີ່ ຂາດຈັນຍາບັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ອະນຸຍາດໃຫ້ເຮັດການທົດລອງດ້ານຢາ-ແບບຫລອກລວງ ທີ່ສະໜັບສະໜຸນທາງດ້ານ ການເງິນໂດຍບໍລິສັດ ການຢາ ເພື່ອການຄ້າເປັນຕົ້ນຕໍ (ການສົ່ງເສີມທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ).
- ເລັ່ງລັດຂັ້ນຕອນຂອງການຂຶ້ນທະບຽນຢາ.
- ການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ຂັ້ນຕອນການອອກໃບອະນຸຍາດ ທີ່ບໍ່ເປັນໄປຕາມຫລັກການ.
- ການປົກປິດຜົນຂອງການກວດກາຄຸນນະພາບຢາ.
- ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດໃນການປະມຸນກ່ຽວກັບການສະໜອງຢາ ໂດຍການສະໜອງຂໍ້ມູນລັບ ສໍາຄັນ ທີ່ພົວພັນກັບຂັ້ນຕອນຂອງການປະມຸນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະມຸນ.
- ການຄັດເລືອກຢາພິເສດໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນບັນຊີຢາຈໍາເປັນພື້ນຖານ.
- ເຮັດສັນຍາໃນການສະໜອງຢາ.
- ບໍ່ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນຕໍ່ຜູ້ສະໜອງທີ່ບໍ່ຜ່ານການຄັດເລືອກ.

ການລັກໂລບ

- ການລັກໂລບຢາສໍາລັບໄປນໍາໃຊ້ສ່ວນຕົວ ຫລື ໄປຂາຍຄືນໃຫ້ພາກເອກະຊົນ.
- ການລັກຂາຍຢາທີ່ແຈກຢາຍລ້າເພື່ອເອົາເງິນເຂົ້າຖົງຕົນເອງ.

ບັນດາປະເພດພຶດຕິກຳສໍາລາດບັງຫລວງທີ່ກ່າວມານີ້ ບໍ່ໄດ້ມີສະເພາະແຕ່ ຢູ່ໃນຂົງເຂດວຽກ ງານ ການຄຸ້ມຄອງດ້ານຢາເທົ່ານັ້ນ. ທຸກໆພາກສ່ວນຂອງສັງຄົມ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງໃນລະດັບໃດໜຶ່ງຕໍ່ ການ ປະຕິບັດ ທີ່ຂາດຈັນຍາບັນນີ້, ດັ່ງນັ້ນ ການພັດທະນາ ຂອບແຜນງານທີ່ມີຈັນຍາບັນ ສໍາລັບ ການ ປົກຄອງ

ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂົງເຂດການຢາ ອາດຈະມີຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດນຳໄປ
ປະຕິບັດໄດ້ຢູ່ໃນຂົງເຂດອື່ນໆ ແລະ ບັນດາປະສົບການຂອງຂົງເຂດອື່ນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງ ກ່າວນີ້
ອາດຈະສະໜອງປັດໄຈທີ່ສຳຄັນຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

5. ຜົນກະທົບຕໍ່ ສຸຂະພາບ ແລະ ລະບົບສາທາລະນະສຸກ

ການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນຢູ່ໃນຂົງເຂດການຢາ ສາມາດມີຜົນກະທົບຢ່າງຈະແຈ້ງຕໍ່ລະ
ບົບສາທາລະນະສຸກ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ:

ຜົນກະທົບຕໍ່ ດ້ານເສດຖະກິດ

- ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານຢາຢູ່ບັນດາປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າ ມີ ປະມານ:
10-40% ຂອງງົບປະມານດ້ານສາທາລະນະສຸກ.
20-50% ຂອງການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານການຮັກສາສຸຂະພາບທັງຫມົດ.
- ຜົນສະທ້ອນທີ່ມາຈາກການສໍ້ລາດບັງຫລວງໄດ້ກະທົບໃສ່ ປະຊາຊົນທີ່ທຸກຍາກເປັນສ່ວນ
ຫລາຍຊຶ່ງແມ່ນລະບົບສາທາລະນະສຸກຂອງລັດເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ, ເຮັດໃຫ້ເກີດມີ ຄວາມ
ບໍ່ສະເໝີພາບ ຢ່າງຫນັກຫນ່ວງ ຢູ່ໃນສັງຄົມ.

ຜົນກະທົບຕໍ່ ສຸຂະພາບ

- ສູນເສ້ຍຊັບພະຍາກອນຂອງລັດໂດຍບໍ່ຈຳເປັນ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມ ສາມາດຂອງລັດ.
- ຂາດຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ ການເຈັບເປັນ ແລະ ການຕາຍ ມີການເພີ່ມຂຶ້ນ.
- ກະຈາຍຢາທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພຢູ່ທ້ອງຕະຫລາດ.
- ສິ່ງເສີມການໃຊ້ຢາຢ່າງບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນ (ການປິ່ນປົວ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍ).

ຜົນກະທົບຕໍ່ພາບພົດ ຂອງ ສະຖາບັນ ແລະ ຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງມວນຊົນ

- ການຂາດຄວາມໂປ່ງໄສ ພາໃຫ້ມວນຊົນຫລຸດຜ່ອນຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນ ຕໍ່ສະຖາບັນ, ວິຊາຊີບ
ການຮັກສາສຸຂະພາບ, ວິຊາການ ແລະ ອຸດສາຫະກຳການຢາ.
- ຄວາມເຊື່ອ ຫມັ້ນຂອງມວນຊົນສູນຫາຍໄປ.

6. ການນຳໃຊ້ຫລັກການຈັນຍາບັນເຂົ້າໃນວຽກງານການຢາ

ໄດ້ພົບເຫັນການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການຢາ ໃນ ທຸກຂອດ ຂອງ
ຕ່ອງໂສ້ການຢາ. ຕ່ອງໂສ້ ການຢາປະກອບ ດ້ວຍບັນດາຂັ້ນຕອນ ແລະ ຫນ້າທີ່ການ ຈຳນວນໜຶ່ງ. ຖ້າ
ຫາກວ່າບໍ່ນຳໃຊ້ຂັ້ນຕອນທີ່ຈະແຈ້ງຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີການປະຕິບັດທີ່ມີຈັນຍາບັນ ແຕ່ລະ ຫນ້າ
ທີ່ການຈະມີຄວາມສ່ຽງສູງ ແລະ ງ່າຍຕໍ່ການເກີດການສໍ້ລາດບັງຫລວງ. ທຸກໆຫນ້າທີ່
ການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການປະຕິບັດທີ່ ຂາດຈັນຍາບັນ ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້
ຄົນເຈັບ ບໍ່ພຽງແຕ່ໄດ້ຮັບຢາທີ່ຕ້ອງການ, ແຕ່ວ່າເຊັ່ນດຽວກັນນັ້ນກໍໄດ້ຮັບຢາທີ່ມີຄວາມ ປອດໄພ, ຄຸນນະ
ພາບດີ, ລາຄາທີ່ຍຸຕິທຳ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຖືກສັ່ງຊື້ເນື່ອງມາຈາກ ອິດທິພົນຂອງການເຮັດ ທຸລະກິດ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.
ບັນດາຫນ້າທີ່ການຕົ້ນຕໍ ຂອງຕ່ອງ ໂສ້ດ້ານຢາມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ
- ການທົດລອງດ້ານກະລິນິກຂອງຢາ
- ລິຂະສິດ
- ການຜະລິດ
- ການຂຶ້ນທະບຽນ
- ການໃສ່ລາຄາ
- ການຄັດເລືອກ
- ການສະໜອງ
- ການແຈກຢາຍ
- ການຂຽນໃບສັ່ງຢາ ແລະ ການຊົມໃຊ້

ອົງການອານາໄມໂລກ ແລະ ສະຖາບັນອື່ນໆໄດ້ຄົ້ນຄວ້າອອກຄູ່ມືແນະນຳຂັ້ນຕອນສຳ ລັບຂົງເຂດຕ່າງໆ ຂອງຕ່ອງໂສ້ການຢາ. ບັນດາຄູ່ມື ແລະ ຂໍ້ແນະນຳຕ່າງໆໄດ້ສະເໜີຂັ້ນຕອນການ ປະຕິບັດການ ເພື່ອປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການຢາໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບດີ. ຫລາຍໆ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ກຳນົດອອກນຳສະເໜີແມ່ນມີລັກສະນະບໍ່ຈະແຈ້ງ ເພື່ອປ້ອງກັນ ຈາກການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ແລະ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ, ແຕ່ວ່າໃນກໍລະນີ ທີ່ ມີຈັນຍາບັນໄດ້ບົ່ງໄວ້ຢູ່ໃນທຸກຂັ້ນຕອນນັ້ນ ຈັນຍາບັນດັ່ງກ່າວກໍຍັງບໍ່ມີຄວາມຈະແຈ້ງດີເທື່ອ.

ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຕ້ານຕໍ່ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ຕ້ອງປະຕິບັດບັນດາຄູ່ມື ແນະນຳພາຍໃຕ້ກອບຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ມີລັກສະນະຈະແຈ້ງດີ ເພື່ອ ສາມາດກະຕຸກຊຸກຍູ້ ແລະ ຊັກຈູງໃຫ້ມີຈັນຍາບັນ.

II. ໂຄງສ້າງພື້ນຖານຂອງຈັນຍາບັນ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກອບຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນກະທົບຕໍ່ການນຳພາຂອງ ພະນັກງານລັດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ, ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງໂຄງສ້າງພື້ນ ຖານຈັນຍາບັນແລະໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວໄດ້. ອົງປະກອບພື້ນຖານຂອງໂຄງສ້າງຈັນຍາບັນມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ກອບຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ.
- ກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການ.
- ເຄື່ອງມືເພື່ອສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ, ຫລັກການຈັນຍາບັນແລະກົດລະ ບຽບຂອງການດຳເນີນການ ໃຫ້ປະຕິບັດຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນສັງຄົມ.
- ການກວດກາ ການກະທຳທີ່ມີຄວາມຜິດ.
- ກົນໄກໃນການຕັດສິນ (whistle blowing = Ombudsman)
- ການປະສານງານ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປະເມີນຜົນໂຄງການຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທຳ.

ເນື້ອໃນເອກະສານນີ້ຈະມີການສົນທະນາເນັ້ນໜັກໃສ່ 2 ອົງປະກອບທຳອິດຂອງໂຄງສ້າງ ທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີ ຂ້າງເທິງນັ້ນ. ອົງປະກອບອື່ນໆຈະໄດ້ນຳສະເໜີ ຢູ່ໃນເອກະສານສະບັບຕໍ່ໄປ.

III. ອົງປະກອບຂອງ ກອບຈັນຍາບັນ

1 ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ

- ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ສະແດງອອກ ໂດຍການປະຕິບັດໃນສິ່ງທີ່ເຊື່ອວ່າເປັນສິ່ງທີ່ດີ ແລະ ມີຄວາມ ສຳຄັນ ຕື່ນຕໍ່ຕໍ່ຄວາມຮຸ່ງເຮືອງສິວິໄລຂອງສັງຄົມມະນຸດ. ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ໄດ້ບົ່ງບອກການຕັດສິນຄວາມຖືກຕ້ອງ ໂດຍໄດ້ກຳນົດຄວາມຖືກຕ້ອງອີງໃສ່ຄວາມຜິດພາດ.
- ຫລັກການຈັນຍາບັນແມ່ນການສະແດງອອກ ໃນການປະຕິບັດຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ສະໜອງ ທິດຊື່ນຳໃນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ການປະຕິບັດການ.

ກອບຈັນຍາບັນທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີໄດ້ອີງຕາມ ຄຸນຄ່າທາງດ້ານສິນລະທຳ 4 ຢ່າງ ທີ່ເຊື່ອວ່າ ມີຄວາມສຳຄັນ ໃນການປົກຄອງທີ່ດີ. ຄຸນຄ່າສິນລະທຳດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນ: ຄວາມຍຸດຕິທຳ, ຄວາມຈິງ, ການບໍລິການຮັບໃຊ້ສັງຄົມທົ່ວໄປ ແລະ ການໄວ້ວາງໃຈ. ເປັນທີ່ຈະແຈ້ງແລ້ວວ່າ ຄຸນຄ່າສິນລະທຳມີຫລາຍລັກສະນະທີ່ມີການພົວພັນກັບຄວາມເປັນຢູ່ຂອງມະນຸດ, ແຕ່ວ່າເພື່ອເຮັດໃຫ້ກອບຈັນຍາບັນມີຄວາມງ່າຍດາຍ ແລະ ຈະແຈ້ງສາມາດຊື່ແນະ ໃຫ້ພວກເຮົາຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການປົກຄອງທີ່ມີຈັນຍາບັນຢູ່ໃນຂົງເຂດການຢາ, ຄຸນຄ່າ 4 ຢ່າງ ດັ່ງກ່າວ ນີ້ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກເນື່ອງຈາກວ່າມັນໄດ້ຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນຄຸນຄ່າຫລັກ ເຊິ່ງໄດ້ພົວພັນໂດຍກົງກັບຄວາມບົກຜ່ອງຂອງສິນລະທຳທີ່ມີຢູ່ຊຶ່ງ ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການສັ່ລາດບັງຫລວງ.

ຢູ່ພາຍໃຕ້ຄຸນຄ່າສິນລະທຳແຕ່ລະອັນໄດ້ກຳນົດຫລັກການຈັນຍາບັນພື້ນຖານ ແລະ ຄຳສອນທີ່ອອກມາຈາກຄຸນຄ່າສິນລະທຳ. ຫລັກການຈັນຍາບັນບາງອັນແມ່ນມາຈາກຄຸນຄ່າສິນລະທຳສະເພາະໃນຂະນະທີ່ຫລັກການຈັນຍາບັນອື່ນໆ ອາດມີກົກຮາກຂອງມັນຢູ່ໃນຫລາຍກວ່າຄຸນ ຄ່າສິນລະທຳຕົວນຶ່ງ. ສິ່ງນີ້ມັນບໍ່ແມ່ນບັນຫາຕື່ນຕໍ່. ເປົ້າໝາຍການຮວບຮວມຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ຄຸນຄ່າສິນລະທຳສະເພາະແມ່ນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ສິນລະທຳ ແລະ ທິດທາງຂອງຫລັກການຈັນຍາບັນ. ເມື່ອເຮົາມີຄວາມເຂົ້າໃຈການພົວພັນລະຫວ່າງຫລັກການ ຈັນຍາບັນ ແລະ ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ, ຄວາມເປັນຫວ່ງໄຍສາມາດສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນ ການຈູງໃຈທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບການປະຕິບັດຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ຍືນຍົງຢູ່ໃນການປົກຄອງຂົງເຂດການຢາ ແລະ ຂົງເຂດອື່ນໆ ກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ການປະກອບສ່ວນທີ່ຈິງໃຈ ແລະ ມີສະຕິຕໍ່ຄຸນຄ່າສິນລະທຳແມ່ນ ເປັນແຫລ່ງທີ່ດີເລີດ ໃນການຈູງໃຈ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມອິດທິນໃນການບໍລິການ ຮັບໃຊ້ສັງຄົມທົ່ວໄປ. ບໍ່ຄວນຖືເປົ້າພະລັງຂອງການຈູງໃຈ. ມັນສາມາດສ້າງໃຫ້ພະນັກງານລັດມີພະລັງ

ແຮງດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນຫຼັກການຈັນຍາບັນຊຶ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າຕ້ານທານການ ຊັກ ຊວນໃຫ້ມີແນວຄິດເຫັນແກ້ວັດຖຸ ທີ່ມາຈາກການສໍ້ລາດບັງຫລວງ.

ຄວາມຍຸຕິທໍາ/ຄວາມຖືກຕ້ອງ

ຄວາມຍຸຕິທໍາ ຕ້ອງສະແດງອອກ ດ້ວຍການຕັດສິນທີ່ທ່ຽງທໍາໃນເວລາປະຕິບັດຕົວຈິງໃນ ການໄຈ້ ແຍກ ຄວາມຈິງຂອງຄວາມຈິງ ແລະ ຫຼັກການໃນການຕັດສິນໃຈທີ່ນໍາໄປສູ່ການກະທໍາ. ຄວາມ ຍຸຕິທໍາ ແມ່ນອີງໃສ່ 2 ເສົາຫຼັກ ຂອງການໃຫ້ລາງວັນ ແລະ ການລົງໂທດ. ສະຖາບັນຕ່າງໆຢູ່ໃນສັງຄົມ ຄວນຄຸ້ມຄອງດ້ວຍຫຼັກການຂອງຄວາມຍຸຕິທໍາ. ການນໍາໃຊ້ຫຼັກການຂອງການ ປົກສາ ຫາລື ໃນ ການເຕົ້າໂຮມຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ ສ້າງໃຫ້ມີຂັ້ນຕອນ ແມ່ນການສະແດງອອກ ໃນການ ປະຕິບັດຄວາມຍຸຕິທໍາ ໃນທຸລະກິດວຽກງານຂອງມະນຸດ. ຂັ້ນຕອນໃນການປົກສາຫາລື ສ້າງໃຫ້ມີ ຄວາມຫລາກ ຫລາຍຂອງທັດສະນະຕ່າງໆ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ຈະພິຈາລະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີ ການຕັດສິນ ທີ່ຖືກຕ້ອງ. ຜົນສໍາເລັດຂອງຄວາມເປັນເອກະພາບຢູ່ໃນຄວາມຫລາກຫລາຍ ຢູ່ໃນສັງ ຄົມ ແມ່ນ ຂຶ້ນຢູ່ກັບມາດຕະການຕາມລະດັບການເຂົ້າຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນໃນການເຕົ້າໂຮມ ການ ຕັດສິນໃຈ ໂດຍຜ່ານຂັ້ນຕອນການປົກສາຫາລື. ດັ່ງນັ້ນ, ຂັ້ນຕອນການປົກສາຫາລືໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນການ ພິຈາລະນາທີ່ສໍາຄັນຂອງການປົກຄອງທີ່ຍຸຕິທໍາ.

ຄວາມຖືກຕ້ອງ (Fairness) ແມ່ນການສະແດງອອກໃນການປະຕິບັດຄວາມຍຸຕິທໍາ ຢູ່ໃນລະ ດັບຂອງບຸກຄົນ. ສະຖາບັນຕ່າງໆ ຢູ່ໃນສັງຄົມບໍລິຫານຄວາມຍຸຕິທໍາດ້ວຍວິທີການລວມສູນ, ໃນຂະ ນະດຽວກັນນັ້ນ ການປະພຶດຂອງສ່ວນບຸກຄົນ ກໍພະຍາຍາມໃຫ້ມີຄວາມຍຸຕິທໍາ ໃນການຕັດສິນບັນ ຫາ. ຄວາມເປັນທໍາ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ດ້ານສິນລະທໍາຢ່າງເຕັມທີ່ ທີ່ເຫັນ ໄດ້ດ້ວຍຕາຕົນເອງ ບໍ່ແມ່ນຜ່ານສາຍຕາຂອງຄົນອື່ນ ແລະ ຮັບຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງ ບໍ່ແມ່ນຜ່ານການຮັບຮູ້ຈາກຄົນອື່ນ. ແນວຄວາມຄິດຂອງຄວາມຍຸຕິທໍານີ້ ກໍ່ໃຫ້ເກີດ ມີ ສິນລະທໍາ ທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ຄວາມບໍ່ຍຸຕິທໍາ ແລະ ເພື່ອ ຊອກຫາຄວາມຈິງໃນທຸກໆສິ່ງ.

ຫຼັກການຈັນຍາບັນຂອງຄວາມຍຸຕິທໍາ   • ຄຸ້ມຄອງດ້ວຍກົດຫມາຍ• ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ໃນການບໍລິຫານຢ່າງເໝາະສົມຂອງ ອໍາ ນາດການ ປົກຄອງ ແລະການ ນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຂອງລັດ• ມີຄວາມເປັນທໍາໃນການໃຫ້ລາງວັນ ແລະ ລົງໂທດ• ມີສິດສະເຫມີພາບ ແລະ ໂອກາດເທົ່າທຽມກັນ• ມີຂັ້ນຕອນການປົກສາຫາລືເພື່ອຕັດສິນບັນຫາລວມຫມູ່ (ການມີ ສ່ວນຮ່ວມ)• ມີລະບົບທີ່ດີໃນການບັນຈຸພະນັກງານ ເຂົ້າເຮັດວຽກ

ຄວາມຈິງ

ໂຄງສ້າງນີ້ ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມຈະນິຍາມຄວາມຈິງ, ແຕ່ ຄວນຈະເນັ້ນໜັກ ຄວາມ ສໍາຄັນ ທາງ ດ້ານສິນລະທໍາ ທີ່ເປັນພື້ນຖານ ເພື່ອຊອກຫາ ແລະ ຮັບຮູ້ຄວາມຈິງ, ເພື່ອຮັບຮູ້ຄວາມ ຈິງ ທີ່ໄດ້ພົບ ແລະ ຍອມຮັບ ໃນຄວາມເປັນຈິງຕໍ່ທຸກວຽກງານຂອງມະນຸດ. ການຍຶດຫມັ້ນໃນ ຄວາມເປັນຈິງ ເພື່ອຄວາມຈິງ ແມ່ນພື້ນຖານຂອງຄວາມໝັ້ນຄົງ, ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມມີກຽດ ສໍາລັບບຸກຄົນ ແລະ ສະຖາບັນ. ໂຄງສ້າງນີ້ໄດ້ສະເໜີວ່າການຄົ້ນຫາຄວາມຈິງຈະຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມ 2 ຮູບແບບພື້ນຖານ. ຮູບແບບທີ 1 ແມ່ນຊອກຫາຄວາມຈິງ ຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງ ຄວາມເປັນ ຈິງທີ່ບໍ່ໄດ້ຄາດຫມາຍມາກ່ອນ. ການຊອກ ຫາຄວາມຈິງ ຢູ່ໃນຂອບເຂດ ຂອງຄວາມເປັນຈິງໄດ້ ເຮັດໃຫ້ເຮົາພົບເຫັນການຕັດສິນໃຈທີ່ມີຂໍ້ມູນຢ່າງຈະແຈ້ງ. ຮູບແບບທີ 2 ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດ ແມ່ນ ຊອກຫາຄວາມຈິງຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງຫລັກກຳນົດ ແລະ ຄຸນຄ່າສິນລະທໍາທີ່ກ່ຽວພັນກັບ ການປົກຄອງທີ່ດີ. ແຕ່ບໍ່ເປັນດັ່ງທີ່ຄາດໄວ້, ໃນຂັ້ນຕອນການຕັດສິນໃຈ ພວກ ເຮົາມັກຖືເປົ້າ ຮູບແບບທີ່ 2 ນີ້, ຊຶ່ງສາມາດນໍາໄປສູ່ພຶດຕິກຳທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ແລະ ສິນລະທໍາ. ເມື່ອມີການ ຍົກບັນຫາດ້ານສິນລະທໍາ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນ ການປົກສາຫາລື ແລະ ການຊອກຫາ ຄວາມຈິງຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມຫລັກກຳນົດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ. ພະລັງແຮງແບບໃຫມ່ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນການເຄື່ອນໄຫວ ຊຶ່ງສາ ມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດມີ ຄຸນນະພາບ ແລະ ສະຕິປັນຍາໃນການຕັດສິນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດ. ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຊື່ສັດກ່ຽວກັບຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ຫລັກການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ໃນການພິຈາລະນາການ ຕັດສິນໃຈທີ່ພົວພັນກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຂອງລັດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຄວາມເຊື່ອ ຫມັ້ນຂອງມວນຊົນ ຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງ.

ຫລັກການຂອງຄວາມເປັນຈິງ   • ຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນໃນການລາຍງານຄວາມເປັນຈິງ • ຄວາມຊື່ສັດໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ (ຄວາມຫມັ້ນຄົງ) • ການຕັດສິນໃຈອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ (ຊອກຫາຄວາມຈິງທີ່ແນ່ນອນ) • ຄວາມຈະແຈ້ງໃນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບພະຍາກອນ ເພື່ອໃຫ້ມວນຊົນສາມາດມີຄໍາເຫັນໄດ້ • ໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງຕໍ່ຜູ້ຕັດສິນ

ການໃຫ້ການບໍລິການຕໍ່ສັງຄົມທົ່ວໄປ

ສັງຄົມມີຄວາມຄາດຫວັງໃຫ້ພະນັກງານລັດມີສິນລະທໍາຢ່າງເຕັມສ່ວນໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ເພື່ອຮັບໃຊ້ ຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ. ເມື່ອມີການໃຫ້ບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປຢ່າງ ມີຄຸນຄ່າ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ, ກຽດ ແລະ ຊື່ສຽງຂອງພະນັກງານລັດໃນການຮັບໃຊ້ສັງຄົມຈະເຫັນໄດ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງ. ຫລັກການນີ້ ໄດ້ນໍາໃຊ້ຢ່າງເປັນເອກະພາບ ຢູ່ໃນສະຖາບັນຂອງລັດ ກໍ່ຄືກັນກັບ ບຸກຄົນ. ຄວາມມຸ່ງຫມັ້ນຂອງສະຖາບັນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນ ຕໍ່ຄຸນຄ່າຫລັກ ຂອງການບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປເປັນບໍ່ ເກີດຂອງແຮງຈູງໃຈທີ່ສໍາຄັນ,

ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ພາກພຽນທີ່ຍືນຍົງ, ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ສັງຄົມມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ພັດທະນາ. ເມື່ອພະນັກງານລັດຜູ້ນຶ່ງ ໄດ້ສວຍໃຊ້ຫນ້າທີ່ ຕໍາແຫນ່ງຂອງຕົນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ພຶດຕິກຳນີ້ ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງ ໃນການທຳລາຍ ຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງປະຊາຊົນ, ຊຶ່ງເປັນສິ່ງປະກອບຕົ້ນຕໍ ຂອງ ທຶນຮອນ ຂອງສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນໃນການປົກຄອງທີ່ມີປະສິດທິຜົນ. ການບໍລິການທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ທີ່ບໍ່ຕິດພັນ ກັບຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ແມ່ນພື້ນຖານສູງສຸດຂອງຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງປະຊາຊົນ.

ການຕົກລົງທີ່ເປັນເອກະພາບກ່ຽວກັບການບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປ ແມ່ນ ຂະບວນການ ໃນການພັດທະນາ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ການບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປໄດ້ກຳນົດໄວ້ອີງຕາມຄຸນຄ່າທີ່ໄດ້ ຕົກລົງຮ່ວມກັນ. ການຕົກລົງຮ່ວມກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ ກ່ຽວກັບການຮັບໃຊ້ສັງຄົມທົ່ວໄປຈະຕ້ອງ ມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ວິວັດທະນາການ ຖ້າວ່າຄຸນຄ່າທີ່ໄດ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນນັ້ນມີການປ່ຽນແປງ ຕະຫລອດເວລາ. ພາວະການເປັນຜູ້ນຳທີ່ມີສິນລະທຳມີບົດບາດສຳຄັນຢູ່ໃນສັງຄົມຈະຕ້ອງ ສ້າງຂໍ້ຕົກລົງ ທີ່ ເປັນເອກະພາບກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າຫລັກທີ່ປະຕິບັດຮ່ວມກັນ ຊຶ່ງໃຫ້ຄຳນິຍາມຂອງສິນ ຄຳທົ່ວໄປ. ພະນັກງານ ລັດຜູ້ນຶ່ງຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານສິນລະທຳ ເພື່ອຮັບປະກັນການຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ສູງສຸດຕໍ່ສັງຄົມ. ຈົດສຳນຶກທີ່ມີຄຸນນະພາບ ຂອງພະນັກງານລັດ ແມ່ນເປັນສ່ວນນຶ່ງຂອງຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວມານີ້ ເຊັ່ນດຽວກັນ.

- ຫລັກການໃນການໃຫ້ບໍລິການຕໍ່ ສັງຄົມທົ່ວໄປ**
- ການບໍລິການທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຕໍ່ຜົນປະ ໂຫຍດ ຂອງມວນຊົນ
 - ນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດ ຂອງການມີຊີວິດທີ່ດີຂອງຄົນ
 - ການຮັບຮູ້ຄຸນຄ່າຄວາມເປັນຄົນ ແລະ ການເຄົາລົບກຽດ ສັກສີ ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ
 - ຄວາມຄົບຖ້ວນ: ຄວາມມີນ້ຳໃຈໃຫ້ ການບໍລິການຕໍ່ທຸກໆຄົນ

ຫນ້າທີ່ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ

ການປົກຄອງທີ່ດີແມ່ນສະແດງອອກໃນການເຊື່ອຫມັ້ນຂອງມວນຊົນ. ສະຖາບັນຂອງລັດ ຈະບໍ່ສາມາດປະຕິບັດບົດບາດຢ່າງມີປະສິດທິພາບໂດຍປາສະຈາກລະດັບຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງ ມວນຊົນ ຢ່າງເຫມາະສົມ, ຊຶ່ງສະແດງເຖິງຄວາມໄວ້ວາງໃຈຂອງມວນຊົນຕໍ່ພະນັກງານລັດ ແລະ ສະຖາບັນ. ມີການໃຫ້ ຄຳຫມັ້ນສັນຍາດ້ານສິນລະທຳຢ່າງຈະແຈ້ງ ລະຫວ່າງສອງພາກສ່ວນ: ພະ ນັກງານລັດ ແລະ ສັງຄົມ. ພະນັກງານລັດ, ໃນນາມເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຂອງຊາດ, ເປັນຜູ້ ມີບົດບາດ ໃນການກຳນົດລະບຽບ ການ, ອອກຄຳສັ່ງ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການບໍລິການທີ່ມີຜົນ ປະໂຫຍດສູງສຸດຕໍ່ສັງຄົມ, ເປັນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບ ຄວາມໄວ້ວາງໃຈ ແລະ ຫນ້າເຊື່ອຖືຈາກປະຊາ ຊົນ. ຜົນໄດ້ຮັບ ທີ່ກັບມາແມ່ນສັງຄົມຮັບຮູ້ຄຸນງາມຄວາມດີ ຂອງການບໍລິການປະຊາຊົນ ຢ່າງຫນ້າ ເຊື່ອຖື, ມີການຕອບສະຫນອງໃຫ້ຄຳຕອບແທນຢ່າງເຫມາະສົມ ແລະ ຍຸຕິທຳສຳລັບ ການບໍລິການ ມວນຊົນ.

ຫລັກການໃນການເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ (Trusteeship)

- ຄຳຫມັ້ນສັນຍາດ້ານສິນລະທຳລະຫວ່າງ ສັງຄົມ ແລະ ພະນັກງານລັດ
- ການຮັບໃຊ້ຂອງພະນັກງານລັດ
- ຄວາມໂປ່ງໃສກ່ຽວກັບການຂັດແຍ້ງຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດ
ສ່ວນຕົວຂອງບຸກຄົນທີ່ຮຸນແຮງ
- ການຮັບຮູ້ຄຸນງາມຄວາມດີ ແລະ ການໃຫ້ຄຳຕອບແທນ ທີ່ເໝາະສົມ

ຫລັກການຈັນຍາບັນ ແລະ ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ທັງ 4 ປະການນີ້ ອາດຈະເປັນ ບັນຫາທີ່ປະຕິ ບັດຍາກ ແລະ ທ້າທາຍໃນການປະຕິບັດ ຢູ່ໃນສະພາບການຕົວຈິງຂອງສະຖາບັນທີ່ມີການຍອມຮັບ ການສໍ້ລາດບັງ ຫລວງ ໂດຍບໍ່ຮູ້ສຶກຕົວ. ການປະຕິບັດທີ່ເປັນລະບົບ ແລະ ຍຶດຫມັ້ນໃນຄວາມ ເປັນຈິງຂອງຫລັກການດັ່ງກ່າວ ອາດຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ ການເປັນຜູ້ນຳທີ່ມີສິນລະທຳ ການຮັບໃຊ້ມວນຊົນ ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການປະຕິຮູບສະຖາບັນຂອງສັງຄົມ. ຢູ່ໃນສະຖາບັນໃດໜຶ່ງ, ມີພຽງແຕ່ການເປັນຜູ້ນຳທີ່ມີສິນລະທຳເທົ່ານັ້ນ, ຊຶ່ງໄດ້ຮັບຄວາມໄວ້ວາງໃຈຢ່າງເຕັມທີ່ ໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງສ້າງດ້ານຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ, ຈຶ່ງຈະສາມາດລົບລ້າງ ການສໍ້ລາດ ບັງຫລວງ ແລະ ປັບປຸງຄືນ ຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງມວນຊົນ. ການເປັນຜູ້ນຳດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີ ຄວາມກ້າຫານໃນດ້ານສິນລະທຳເພື່ອຈະມີຄວາມມານະອິດທິນ ແລະ ຮູ້ຄາດ ຄະເນຄວາມສ່ຽງຊຶ່ງຂັ້ນຕອນການປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ອາດມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງໃຫ້ມີການ ປົກຄອງທີ່ດີ.

2. ກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການ

ບາງປະເທດໄດ້ສ້າງກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການໂດຍອີງໃສ່ ຫລັກການຈັນຍາບັນ ແລະ ຄຸນຄ່າ ສິນລະທຳ ເພື່ອເປັນມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ໂປ່ງໃສ ຂອງການ ບໍລິການ ສັງຄົມທົ່ວ ໄປຢູ່ໃນການເຄື່ອນໄຫວຫນ້າທີ່ວຽກງານ. ບັນດາປະເທດທີ່ໄດ້ສ້າງກົດລະບຽບ ການດຳເນີນການ ແລະ ອົງປະກອບອື່ນໆຂອງກອບຈັນຍາບັນ ດັ່ງກ່າວນີ້ມີ 10 ປະເທດທີ່ໄດ້ຖືກສຶກສາ ແລະ ໄດ້ ຍັງຢືນຈາກອົງການສາກົນດ້ານຄວາມໂປ່ງໃສວ່າເປັນປະເທດ ທີ່ມີລະດັບການ ສໍ້ລາດບັງຫລວງຕໍ່າ.

ຄຸນຄ່າ, ຫລັກການ ແລະ ກົດລະບຽບ ຂອງການດຳເນີນການແມ່ນ ມີການພົວພັນ ທີ່ຫມັ້ນ ຄົງ ແລະ ຕັກກະສາດ (Logic). ກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການ ໄດ້ພະຍາຍາມກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງ ວິທີ ການປະຕິບັດຫລັກການຈັນຍາບັນ ໃຫ້ເປັນຮູບປະທຳ. ກົດລະບຽບຂອງການ ດຳເນີນ ການ ດັ່ງຕໍ່ ໄປນີ້ ໄດ້ກ່າວເຖິງ ປະເພດຂອງ ພຶດຕິກຳ ຄວາມບໍ່ໂປ່ງໃສທີ່ພົບເຫັນເລື້ອຍໆ ດັ່ງໄດ້ກ່າວ ມາຂ້າງເທິງນັ້ນ. ກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການທີ່ເປັນພື້ນຖານມາດຕະຖານແມ່ນໂຄງ ສ້າງຂອງ ຄຸນຄ່າ ສິນລະທຳທັງ 4 ແລະ ບັນດາຫລັກການທີ່ມາຈາກ ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ.

ສິ່ງທີ່ຄວນປະຕິບັດ:

- ການບໍລິການສັງຄົມໃດນຶ່ງ ແມ່ນຄວາມເຊື່ອຖືອັນນຶ່ງ ທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພະນັກງານລັດ ໃຫ້ມີຄວາມສັດທາດ້ານສິນລະທຳຕໍ່ສັງຄົມ, ການປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຫຼັກການຈັນ ຍາບັນ ໃຫ້ຢູ່ເໝືອກວ່າ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຂອງຕົນ ຢ່າງຄົບຖ້ວນຕາມຂໍ້ບັງຄັບດ້ານກົດໝາຍ ຕໍ່ ລັດ ແລະ ປະຊາຊົນ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານວິຊາຊີບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຂອງ ຊາດ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນດ້ວຍຄວາມເປັນທຳ, ຄວາມຫນ້າເຊື່ອຖື, ແລະດ້ວຍຄວາມມຸ່ງຫມັ້ນໃນການບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປ (ຜົນປະ ໂຫຍດ ຂອງປະຊາຊົນ).
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດ້ວຍຄວາມຊື່ສັດ , ໂປ່ງໃສ ແລະ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງໃຫ້ຄວາມເຄົາລົບຕໍ່ສິດທິຂອງປະຊາຊົນແລະເພື່ອນຮ່ວມງານ ຂອງຕົນ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງເປີດເຜີຍ ການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາທຳ ແລະ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ຕໍ່ ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງຫລີກລ້ຽງທຸກໆການກະທຳ ທີ່ອາດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການຝ່າຝືນຕໍ່ກົດ ຫມາຍຫລື ຝ່າຝືນຕໍ່ຫຼັກການຈັນຍາບັນ ທີ່ໄດ້ສົ່ງເສີມໂດຍ ກົດລະບຽບຂອງການ ດຳເນີນ ການ.

ພະນັກງານລັດທີ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢ່າງຄົບຖ້ວນຕາມກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການນີ້ ຈະສາມາດຫລີກລ້ຽງໄດ້ບັນດາປະກົດການທີ່ຂັດຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ແລະ ຂັດຕໍ່ພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ມີຈັນຍາບັນຊຶ່ງຈະນຳໄປສູ່ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ. ກົດລະບຽບຂອງການດຳ ເນີນການນີ້ ໄດ້ພະຍາຍາມນຳໃຊ້ ພາສາທີ່ງ່າຍດາຍເພື່ອພັນລະນາພຶດຕິກຳທີ່ຄາດຫວັງຈາກພະນັກ ງານລັດ. ຢູ່ໃນກົດລະບຽບນີ້ໄດ້ ພັນລະນາ ສິ່ງທີ່ ພະນັກງານລັດຈະຕ້ອງປະຕິບັດ.

ບາງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານໄດ້ອະທິບາຍຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງ ຢູ່ໃນກົດລະບຽບຂອງການ ດຳເນີນການກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ພະນັກງານລັດບໍ່ຄວນປະຕິບັດພຶດຕິກຳຕ່າງໆທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ແລະ ມີ ການສໍ້ລາດ ບັງຫລວງທີ່ມັກເກີດຂຶ້ນ. ເຖິງແມ່ນວ່າລະບຽບການເຫລົ່ານີ້ບໍ່ໄດ້ບັງບອກໄວ້ຢ່າງຄົບຖ້ວນຢູ່ ໃນກົດຂອງການດຳເນີນການຂ້າງເທິງ, ແຕ່ມັນກໍໄດ້ ກ່າວຢ່າງຈະແຈ້ງແລ້ວ ເພື່ອຫລີກລ້ຽງ ທຸກໆການຄຸມເຄືອ ຫລື ການເຂົ້າໃຈຜິດ. ບັນດາຕົວຢ່າງຕັ້ງຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນ ນຶ່ງໃນຈຳນວນທີ່ສຳຄັນ ກວ່າຫມູ່:

ສິ່ງທີ່ບໍ່ຄວນປະຕິບັດ:

- ພະນັກງານລັດບໍ່ຕ້ອງຍຶດຖືເອົາຜົນປະໂຫຍດດ້ານການເງິນທີ່ຂັດກັບການສະແດງອອກ ດ້ານ ຄຸນສົມບັດ ໃນໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບທາງການ.
- ພະນັກງານລັດບໍ່ຕ້ອງໃຫ້ການບໍລິການທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມໃຈມັກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ເອກະ ຊົນໃດນຶ່ງ ຫລື ບຸກຄົນໃດນຶ່ງ.
- ພະນັກງານລັດບໍ່ຕ້ອງກ່ຽວຂ້ອງກັບການພົວພັນທຸລະກິດການເງິນໂດຍນຳ ໃຊ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ບໍ່ ເປັນທາງການ ຫລື ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຢ່າງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວໃດນຶ່ງໃນຕໍ່ໜ້າ.

- ພະນັກງານລັດບໍ່ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສະຖາບັນຂອງຕົນເຊື່ອມເສັຍຊື່ສຽງ ໂດຍຜ່ານການເຄື່ອນໄຫວກົດຈະກຳສ່ວນຕົວ.
- ພະນັກງານລັດ ຕ້ອງຫລີກລ້ຽງທຸກໆການກະທຳທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການຝ່າຝືນຕໍ່ກົດໝາຍ ຫລື ຝ່າຝືນຕໍ່ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ແນະນຳໂດຍ ກົດລະບຽບການດຳເນີນການນີ້.

ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ ດ້ວຍ ຈິດສຳນຶກ ຂອງ ພະນັກງານລັດຕາມກົດລະບຽບຂອງການ ດຳເນີນການ ທີ່ເໝາະສົມ ໃນການເຄື່ອນໄຫວໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ ຢູ່ໃນທຸກໆຂັ້ນຕອນ ແລະ ຂົງເຂດ ຕ່ອງໂສ້ການຢາ ຈະມີຜົນໃຫ້ແກ່ການປ້ອງກັນ ການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ແລະ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ.

ມັນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ໂຄງຮ່າງການບໍລິຫານ ແລະ ຂັ້ນຕອນໃນການຄຸ້ມຄອງ ຕ່ອງໂສ້ການ ຢາມີການກຳນົດຂອບເຂດ ພາຍໄຕ້ກອບຈັນຍາບັນ ແລະ ສິນລະທຳ. ສິ່ງເຫລົ່ານີ້ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ ມີ ລະດັບໃນການວິໃຈ ແລະ ໃນການໃຫ້ເຫດຜົນດ້ານສິນລະທຳສຳລັບການນຳໃຊ້ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ເໝາະສົມໃນການອອກແບບ ແລະ ການປະຕິບັດ ບັນດາຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ. ໜ້າວຽກນີ້ຄວນຈະເປັນກິດຈະກຳໃຈກາງໃນການຮັບປະກັນການເຊື່ອມຢືງລະຫວ່າງກົດລະ ບຽບຂອງການດຳເນີນການ ແລະ ຂັ້ນຕອນການບໍລິຫານ. ພາກທີ IV, V ແລະ VI ໄດ້ສະໜອງໂຄງຮ່າງໂດຍລວມໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນຂອງການວິໃຈປະເພດນີ້ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນ 3 ຂົງເຂດ ຂອງຕ່ອງໂສ້ດ້ານຢາ: ການຂຶ້ນທະບຽນ, ການຄັດເລືອກຢາ ແລະ ການສະໜອງຢາ.

3. ກົນໄກໃນການຕັດສິນ (whistle blowing = Ombudsman)

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການຕັດສິນບັນຫາແມ່ນຄວາມກ້າຫານໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານລັດ ໂດຍຖືຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມສູງກວ່າ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ. ພະນັກງານດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ ໃນການພົວພັນດ້ວຍຫລາຍຮູບແບບ. ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ມັນຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງກົນໄກການຕັດສິນບັນຫາ ເພື່ອປົກປ້ອງຜູ້ຕັດສິນ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ ແລະ ການຕອບໂຕ້ ຈາກຜູ້ທີ່ສໍ້ລາດບັງຫລວງ. ອີກດ້ານນຶ່ງ ກົນໄກການຕັດສິນນີ້ ຕ້ອງປົກປ້ອງພະນັກງານລັດ ຈາກການຕັດສິນທີ່ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂາດຈັນຍາບັນ ຊຶ່ງສາມາດທຳລາຍກຽດສັກສີ ແລະ ວິຊາຊີບ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຍ້ອນການກ່າວຫາທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ຍ້ອນເຫດຜົນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຍົກສູງຈຸດຢືນທີ່ຖືກຕ້ອງ ຂອງ ການຕັດສິນບັນຫາ. ການຕັດສິນບັນ ຫາ ທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂຢ່າງຄົບຖ້ວນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ປະຕິບັດກັບບັນຫາທີ່ຮຸນແຮງ
- ຕ້ອງມີຂໍ້ມູນທີ່ ຊັດເຈນ ແລະ ແນ່ນອນ
- ປະຕິບັດໃນກໍລະນີ ຫລັງຈາກ ທີ່ ພາຍໃນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າບັນຫາລະອຽດ, ຊັດເຈນ ແລະ
- ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນທີ່ໜ້າພໍໃຈ

ຢູ່ບາງປະເທດ ໄດ້ມີການແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການກວດກາ ກວດການ ຂອງລັດ ທີ່ເປັນອົງ ກອນ ເອກະລາດໃນການຕັດສິນບັນຫາ, ທີ່ມີ ສຳນັກງານ ຫ້ອງການສະເພາະ.

ອົງປະກອບອື່ນໆຂອງໂຄງປະກອບສ້າງດ້ານຈັນຍາບັນ

ກົນໄກສໍາລັບການຕັດສິນບັນຫາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນອົງປະກອບທີ່ເປັນຂໍ້ກຽມແຈ້ງອັນນຶ່ງຂອງ ໂຄງປະກອບສ້າງດ້ານຈັນຍາບັນ, ຊຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການວິໄຈແລະ ການສົນທະນາ ຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ໃນ ຕໍ່ຫນ້າ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ນອນຢູ່ໃນເປົ້າຫມາຍຂອງເອກະສານນີ້. ເຊັ່ນດຽວກັນ, ເອກະສານອື່ນໆກໍຕ້ອງ ໄດ້ ຮັບການພັດທະນາ ກ່ຽວກັບອົງປະກອບອື່ນໆຂອງໂຄງປະກອບສ້າງດ້ານຈັນຍາບັນເຊັ່ນ:

- ຄູ່ມືສໍາລັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ການສ້າງຊຸມຊົນທີ່ມີຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ, ຫລັກການຈັນຍາບັນ ແລະ ມີກົດລະບຽບຂອງການດໍາເນີນການ
- ມີການຄວບຄຸມ ການກະທໍາ ທີ່ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ
- ມີການປະສານງານ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປະເມີນຜົນໂຄງການຂອງຄຸນຄ່າ ແລະ ຈັນຍາບັນ

ແຕ່ລະອົງປະກອບຕ້ອງເປັນຈຸດສຸມຂອງເວທີການສົນທະນາແລະ ການປະຊຸມສໍາ ມະນາໃນ ອະນາ ຄົດ.

4. ການເຮັດໃຫ້ວຽກງານຈັນຍາບັນກາຍເປັນ ປະເພນີ ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຢູ່ໃນສັງຄົມ

ບັນຫາຂອງການສໍ້ລາດບັງຫລວງໄດ້ກະຕຸ້ນໃຫ້ມີຈິດສໍານຶກທີ່ຂະຫຍາຍຕົວ ກໍຄືຄວາມຈໍາ ເປັນໃນ ການດໍານຶວິຈານ ເພື່ອປັບປຸງຄືນດ້ານສິນລະທໍາຢູ່ໃນສັງຄົມ. ຢູ່ໃນບົດລາຍງານຂອງອົງ ການສະຫະປະຊາຊາດ, ໄດ້ສະເໜີຜົນໄດ້ຮັບຂອງ 3 ກອງປະຊຸມກ່ຽວ ກັບຈັນຍາບັນ ແລະ ການຮັກວິຊາຊີບ ໃນການບໍລິການສັງຄົມ, ມີການຖືກຖຽງກັນວ່າ ***“ພະນັກງານລັດມີ ຫນ້າທີ່ ພິເສດ ຢູ່ໃນສັງຄົມ, ຊຶ່ງປະຊາຊົນໄດ້ມອບຫມາຍໃຫ້. ດັ່ງນັ້ນ, ພະນັກງານຂອງລັດ ຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດ ຊອບໃນ ການປະຕິບັດຫນ້າທີ່ເພື່ອນໍາເອົາຜົນປະໂຫຍດ ມາໃຫ້ປະຊາຊົນ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ພະນັກ ງານລັດ ຕ້ອງ ຮັບຜິດຊອບ ໃນການກະທໍາທີ່ມີ ຈັນຍາບັນ, ຊຶ່ງນໍາ, ນໍາພາດ້ວຍຄວາມຍຸຕິທໍາ ແລະ ໂປ່ງໃສ, ເຮັດໃຫ້ບົດບາດການນໍາພາຂອງຕົນສູງເດັ່ນຂຶ້ນ”***. ນຶ່ງໃນກອງປະຊຸມ ຂອງອົງການສະຫະ ປະຊາຊາດ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ປະເທດເບຣຊິນ ໃນປີ 2000 ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ເນັ້ນຫນັກຄວາມສໍາ ຄັນຂອງ ***“ການເຮັດວຽກ ເພື່ອສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ການບັງຄັບ ໃຊ້ລະບຽບກົດຫມາຍ, ການສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ມີຄວາມໂປ່ງໃສ, ແລະ ພຶດຕິກໍາທີ່ ມີຈັນຍາບັນ ຊຶ່ງເປັນ ແບບຢ່າງທີ່ດີໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ”***. ກອງປະຊຸມຍັງໄດ້ສະເໜີອີກວ່າ ***“ຄວນໃຫ້ມີການອົບຮົມ ດ້ານ ຈັນຍາບັນໃຫ້ແກ່ ພະນັກງານລັດ”***.

ການເຮັດໃຫ້ໂຄງສ້າງຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ, ແລະ ກົດລະ ບຽບຂອງການດໍາເນີນການ ກາຍເປັນປະເພນີປະຕິບັດ ໃນທົ່ວສັງຄົມ ເພື່ອໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ໃນຂົງເຂດການຢາ, ຈະຕ້ອງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຂັ້ນຕອນການແກ້ໄຂ ແລະ ການອົບຮົມ ຢ່າງເປັນລະ ບົບ. ຕ້ອງມີ ຄວາມພະຍາຍາມໃນການລິເລີ່ມສ້າງຂັ້ນຕອນຂອງການຕົກລົງທີ່ເປັນເອກະພາບກ່ຽວ ກັບຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ຈະເປັນກອບໂຄງສ້າງທົ່ວໄປ. ກອບໂຄງສ້າງ ທີ່ໄດ້ນໍາ ສະເໜີຢູ່ໃນເອກະສານນີ້ ອາດນໍາໃຊ້ ເປັນບ່ອນອີງ ໃນການປຶກສາຫາລື, ການສ້າງ ແລະ ການປັບ ປຸງ ໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.

ພ້ອມກັນນັ້ນ, ການຝຶກອົບຮົມຄວນສຸມໃສ່ ການພັດທະນາຄວາມສາມາດດ້ານສິນລະທຳ ຊຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປະຕິບັດໂຄງສ້າງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງຂອງວຽກງານ. ຈຸດປະສົງທີ່ສຳຄັນຂອງໂຄງການຝຶກອົບຮົມຄວນປະກອບດ້ວຍ ການພັດທະນາ ສ້າງຄວາມສາມາດ ດ້ານສິນລະທຳ ເຊັ່ນ ການປຶກສາຫາລື, ການແກ້ໄຂບັນຫາຂັດແຍ້ງ, ການໃຫ້ເຫດຜົນ ທີ່ມີ ສິນລະທຳ, ການສ້າງຂໍ້ຕົກລົງທີ່ເປັນເອກະພາບ, ແລະ ອື່ນໆ. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ຈະເຮັດໃຫ້ພະນັກງານລັດມີບົດບາດເພີ່ມຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການເປັນຜູ້ນຳພາດ້ານສິນລະທຳໃນການສົ່ງເສີມສິນລະທຳ ແລະ ການປັບປຸງຄວາມມັ່ງຫມັ້ນທີ່ຈຳເປັນໃນການຫັນປ່ຽນຂອງສັງຄົມ.

IV. ການຂຶ້ນທະບຽນຢາ

ການຂຶ້ນທະບຽນຢາ ແມ່ນໜ້າທີ່ສຳຄັນອັນໜຶ່ງຂອງລັດ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວນັ້ນ ມີຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ມາດຖານຄວາມປອດໄພ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຂອງການຂຶ້ນທະບຽນຢາຊຶ່ງ ເຮັດ ໃຫ້ມວນຊົນສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້.

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ການຍື່ນຄຳຮ້ອງໂດຍໃຊ້ ແບບຟອມ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ	- ມີສິດທິ ແລະ ໂອກາດ ເທົ່າທຽມກັນ - ມີຄວາມເປັນທຳ (equity)
ການປະເມີນຜົນ ດ້ານຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຂອງ ຜະລິດຕະພັນ	- ມີຄວາມສັດຊື່ໃນການລາຍງານຄວາມຈິງ - ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
ການປະເມີນຜົນຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ (ຜູ້ຜະລິດ/ຜູ້ນຳເຂົ້າ/ຜູ້ຂາຍຍົກ) ທີ່ພົວພັນກັບ ການປະຕິບັດຕາມມາດຖານ ເຊັ່ນ GMP	- ມີຄວາມສັດຊື່ໃນການລາຍງານຄວາມຈິງ - ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ມີຄວາມເປັນທຳ
ການອອກໃບອະນຸຍາດ ຫລື ປະຕິເສດຄຳຮ້ອງ	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ມີຄວາມເປັນທຳ
ການຮັບຮອງເອົາຊື່ຜະລິດຕະພັນໃຫ້ຢູ່ໃນບັນຊີ ອະນຸຍາດ	- ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບໃນການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດຂອງມວນ ຊົນ
ການອອກອະນຸຍາດໃນການ: - ຈຳໜ່າຍ ຫລື ແຈກຢາຍ - ການຮຽກຮ້ອງ (Entitlement) ເຊັ່ນ ການຊົດເຊີຍທີ່ວ່ອງໄວ	- ມີຄວາມເປັນທຳ - ມີການຍອມຮັບໃນຄຸນງາມຄວາມດີ (Recognition of merit)

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ກຳນົດ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ໃນການບໍລິຫານ/ຄຸ້ມຄອງ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຢ່າງຈະແຈ້ງ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ພາລະບົດບາດຂອງແຕ່ລະຫນ່ວຍງານ ແລະ ຕຳແໜ່ງງານ	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ກຳນົດ ການພົວພັນລະຫວ່າງ ບັນດາຫນ່ວຍງານ ແລະ ຕຳແໜ່ງງານ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ສາຍໄຍຂອງການລາຍງານ/ການຮັບຮອງ/ ການອະນຸຍາດ (clearance)	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງສະຖານທີ່ສະເພາະ ສຳລັບໃຫ້ຂໍ້ມູນແກ່ ມວນຊົນໃນການຂຶ້ນທະບຽນຢາ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ຂໍ້ແນະນຳ- ເອກະສານອ້າງອີງ/ຂໍ້ມູນ - ມີໄວ້ສະໜອງໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ - ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບໃນ ການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດຂອງມວນ ຊົນ
ມີການຕິດຕໍ່ສື່ສານແບບ ຖາມ-ຕອບ ທາງໂທລະສັບ, ແຟກ, website, email, ປະກອບຄຳເຫັນ ແລະ ຟັງ ແລະ ອື່ນໆ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ

ຕົວຢ່າງຂອງການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ໄປ່ງໄສຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຢູ່ໃນການຂຶ້ນທະບຽນຢາ

- ຜູ້ສະໜອງຢາອາດຊື້ຈ້າງພະນັກງານຂອງລັດເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນຜະລິດຕະພັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນມີຂໍ້ມູນແຕ່ຢ່າງໃດ
- ຜູ້ສະໜອງຢາອາດຊື້ຈ້າງພະນັກງານຂອງລັດເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນຜະລິດຕະພັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ແບບລັດຄົວ
- ພະນັກງານລັດ ອາດມີເຈດຕະນາ ແກ່ຍາວເວລາຂອງຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນຢາເພື່ອ ຮຽກຮ້ອງເອົາຄ່າຈ້າງຈາກຜູ້ສະໜອງ.

V. ການຄັດເລືອກຢາ

ການຄັດເລືອກຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ ຈະຊ່ວຍໃນການຈັດລຽງບຸລິມະ ສິດ ຂອງລັດຖະບານ ໃນການສະຫນອງ ຢາ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງການແພດ ຊຶ່ງແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປະກັນ ສຸຂະພາບ. ຢາຈຳເປັນພື້ນ ຖານ ແມ່ນຫຍັງ?

ແນວຄວາມຄິດ:ການຄັດເລືອກຢາຈຳເປັນພື້ນຖານໃນຈຳນວນຈຳກັດຢ່າງລະມັດລະວັງຈະນຳພາໄປສູ່ການບໍລິການຮັກສາສຸ ຂະພາບທີ່ດີ, ການຄຸ້ມຄອງຢາທີ່ດີ ແລະ ມີລາຄາຖືກ ກວ່າ.

ນິຍາມ: ຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ ແມ່ນຢາທີ່ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ໃນການຮັກສາສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ (ບົດລາຍງານຂອງ WHO Executive Board, ມັງກອນ 2002)

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ໃນການຄັດເລືອກຢາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມວນຊົນສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້.

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ການພິຈາລະນາ ສະພາບການ ເປັນພະຍາດ	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
ມີຂໍ້ມູນຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບ ປະສິດທິຜົນ ແລະ ຄວາມປອດໄພ	- ມີຄວາມສັດຊື່ໃນການລາຍງານຄວາມຈິງ - ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
ມີການສົມທຽບລາຄາ ຢ່າງ ມີປະສິດທິຜົນແລະ ກຸ້ມຄ່າ (ສຳລັບການປິ່ນປົວແບບດຽວກັນ)	- ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບໃນການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດຂອງມວນ ຊົນ
- ມີການພິຈາລະນາພາຍໃນ - ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ - ສະຖານທີ່ສຳລັບເກັບຮັກສາ - ສະຖານທີ່ທຳການປິ່ນປົວ ແລະ ປະສິບປະການຂອງພະນັກງານ	- ບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ(Conflict of Interest=COI) - ມີຄວາມສັດຊື່ - ມີຄວາມໂປ່ງໃສ - ເປັນຫນ້າທີ່ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ
ສ່ວນຫລາຍເປັນຢາດ່ຽວ, ຖ້າເປັນຢາປະສົມ ຕ້ອງມີການຮັບຮອງວ່າມີປະສິດທິຜົນດີກວ່າ	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ - ມີຕົວຊີ້ວັດກ່ຽວກັບຜົນດີຕໍ່ສຸຂະ ພາບຂອງຄົນ

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ກຳນົດ ຂັ້ນຕອນການຄັດເລືອກຢາຈະແຈ້ງ ເພື່ອໃຫ້ມວນຊົນ ສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ມີຂັ້ນຕອນທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະມີການປຶກສາຫາລື	- ການປຶກສາຫາລື ເປັນວິທີການ ໃນ ການການຕັດສິນຮ່ວມກັນ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ຄະນະກຳມະການຄັດເລືອກມີຄວາມເປັນເອກະລາດ:	- ມີ ຄວາມໂປ່ງໃສ

- ມີພາລະບົດບາດ - ມີການພິຈາລະນາດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ ຕໍ່ສິດຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ - ມີຊ່ຽວຊານຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ແພດ, ພະຍາບານ, ໂອສິດວິທະຍາ, ການຢາ, ກຸ່ມຜູ້ບໍລິໂພກ, ພ/ງ ສາທາລະນະສຸກ) - ມີການຫມູນວຽນ	- ມີ ຂັ້ນຕອນປຶກສາຫາລື - ບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ - ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ມີຄວາມຄົບຖ້ວນ (Inclusiveness)
- ມີການພົວພັນຕໍ່ການສະເໜີແນະຂອງ ການປິ່ນປົວທີ່ມີຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
- ມີການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຕໍ່ມວນຊົນຢ່າງວ່ອງໄວ (ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ)	- ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບ ໃນ ການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງມວນ ຊົນ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ມີການປັບປຸງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ (ທຸກໆ 2 ປີ)	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ເປັນຫນ້າທີ່ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ

**ບັນດາຂັ້ນຕອນໃນການທົບທວນຄືນບັນຊີຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ - ຕົວຢ່າງການປັບປຸງບັນຊີຢາຈຳເປັນພື້ນຖານຂອງ
ສປປລາວ**

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ສັງລວມຄຳເຫັນຂອງບັນດາແຂວງ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ໄດ້ສົ່ງມາ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ປະເມີນຄຳເຫັນຂອງ ບັນດາແຂວງ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ແລະ ສົມທຽບ ປະສິດທິພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ປະສິດທິຜົນກຸ້ມຄ່າ ໂດຍຫນ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບກ່ຽວຂ້ອງ, ສ້າງຮ່າງຂໍ້ສະເໜີ, ກະກຽມປະຊຸມຜ່ານ ຊ່ຽວຊານ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ - ມີຄວາມຫນ້າເຊື່ອຖືຕໍ່ການລາຍງານຄວາມຈິງ - ມີການແຈ້ງ ການບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ COI
ຈັດກອງປະຊຸມທົບທວນຄືນ ຮ່າງຂໍ້ສະເໜີ ໂດຍ ຊ່ຽວຊານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	- ຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື ເພື່ອເຕົ້າໂຮມ ການ ຕັດສິນ - ມີການແຈ້ງ ການບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ COI - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ທົບທວນຄືນ ແລະ ປັບປຸງ ບັນຊີຢາໃຫ້ສົມບູນ	- ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບ ໃນ ການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງມວນ ຊົນ
ຈັດພິມ, ເຜີຍແຜ່	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການປະຕິບັດຫນ້າທີ່

ຕົວຢ່າງຂອງການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ໄປ່ງໄສທີ່ຮ້າຍແຮງ ຢູ່ໃນການຄັດເລືອກຢາ

- ຜູ້ ຜະລິດ ຫລື ຜູ້ນຳເຂົ້າຢາ ອາດໃຫ້ເງິນຊຸກຍູ້ພະນັກງານຂອງລັດເພື່ອເອົາ ຢາພິເສດໃດໜຶ່ງເຂົ້າ ຢູ່ໃນບັນຊີຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ
- ສະມາຊິກໃນຄະນະກຳມະການຜູ້ທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ອາດຈະແຊກແຊງເຂົ້າໃນການຕັດສິນສຸດທ້າຍ
- ຄະນະກຳມະການຄັດເລືອກຢາມີຄວາມຫລົ້ມເຫລວໃນການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຄັດເລືອກຢາ

ບັນດາຄວາມສ່ຽງທີ່ຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ການສໍ້ໂກງນີ້ ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ແລະ ປ້ອງກັນໄດ້ ໂດຍການອອກ ລະບຽບຫຼັກການ ຂັ້ນຕອນໃນການຍື່ນຄຳຮ້ອງ ແລະ ກຳນົດອອກ ຫຼັກການ ຈັນຍາບັນ.

VI. ການສະໜອງຢາ

ການສະໜອງຢາຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຄາດຄະເນ ປະລິມານຄວາມຕ້ອງການຢ່າງເໝາະສົມ ເພື່ອ ສົ່ງຊື່ ແລະ ເຊັ່ນດຽວກັນຕ້ອງເປັນຢາທີ່ຖືກຕ້ອງກັບການລະບາດ ຂອງພະຍາດ ຂອງປະຊາຊົນ. ການສະໜອງຢາ ແມ່ນ ຂະບວນການໃນການໄດ້ຢາມາຈາກຜູ້ສະໜອງຈາກພາກລັດ, ເອກະຊົນ ແລະ/ຫລື ໂດຍຜ່ານແຫ່ງສະໜອງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ໂຮງງານຜະລິດຢາ, ຜູ້ແຈກຢາຍຢາ ແລະ ອົງການຕ່າງໆການສະໜອງຢາທີ່ດີ ແມ່ນຂະບວນການ ທີ່ ສະລັບຊັບຊ້ອນ ຊຶ່ງຮັບປະກັນ ການມີຢາທີ່ຖືກຕ້ອງ, ໃນປະລິມານ ທີ່ເໝາະສົມ, ໃນລາຄາທີ່ຕໍ່າສຸດ, ໃນເວລາທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໃນມາດຕະຖານຄຸນນະ ພາບທີ່ຮັບຮອງໄດ້.

ມີຄວາມຕ້ອງການພະນັກງານວິຊາການທີ່ມີຄວາມສາມາດເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດ ທີ່ມີຈັນຍາບັນ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫຼັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ແຕ່ງຕັ້ງພະນັກງານທີ່ມີຄວາມຊຳນານດ້ານວິຊາ ການຢ່າງເໝາະສົມ ໂດຍລະບົບຄຸນຄວາມດີ	- ມີການຮັບຮູ້ຄຸນຄວາມດີ - ການບໍລິການທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບ ຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ມວນຊົນ
ພະນັກງານຕ້ອງມີຄວາມສັດຊື່ ແລະ ບໍ່ມີຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ	- ມີການແຈ້ງ ການບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວ ກັບ ຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ COI - ການລາຍງານມີຄວາມຊື່ສັດ ແລະ ເປັນຈິງ - ມີຄວາມໂປ່ງໄສ - ມີຫຼັກການ ດ້ານກົດຫມາຍ
ຕອບສະໜອງ ປັດໃຈການ ຊຸກຍູ້ ແລະ ມີ ເງິນເດືອນທີ່ເໝາະສົມ	- ມີ ການຮັບຮູ້ຄຸນຄວາມດີ ແລະ ສະໜອງຄ່າແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ

ມີຄວາມຕ້ອງການນະໂຍບາຍທີ່ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບວິທີການຄິດໄລ່ປະລິມານຄວາມຕ້ອງການ
 ເພື່ອຈຳກັດຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນ ແລະ/ຫລື ກຸ່ມຄົນ ຈາກການຄາດຄະເນສູງ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ສະໜອງຢາທີ່ມີປະສິດທິຜົນດີສຸດ ໃນຈຳນວນທີ່ຖືກຕ້ອງ	- ມີການຕັດສິນໃຈ ທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ ທີ່ຈະແຈ້ງ
ຮັບປະກັນຄຸນຄ່າຂອງເງິນ	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈະແຈ້ງ

ມີຄວາມຕ້ອງການຂັ້ນຕອນທີ່ຂຽນອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ພັນລະນາຂັ້ນຕອນ ແລະ
 ເງື່ອນໄຂການສະໜອງເພື່ອປະກອບໃຫ້ແກ່ການສັນຍາ ແລະ ມີໄວ້ໃຫ້ມວນຊົນຕຳນິຕິຊົມ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ຂັ້ນຕອນການສະໜອງຢາທີ່ມີຄວາມໂປ່ງໄສ	- ມີ ຄວາມໂປ່ງໄສ
ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບລະຫວ່າງບຸກຄົນຕ່າງໆ	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ - ມີການແຈ້ງ ການບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວ ກັບ ຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ COI
ການສະໜອງ ແບບແຂ່ງຂັນ	- ລະບຽບ ຂອງກົດຫມາຍ - ມີການຕັດສິນໃຈ ທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ ທີ່ຈະແຈ້ງ - ມີສິດທິເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ໂອກາດຄືກັນ
ຄັດເລືອກເອົາຜູ້ສະໜອງທີ່ຫນ້າເຊື່ອຖື	- ມີການຕັດສິນໃຈ ທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ ທີ່ຈະແຈ້ງ - ມີ ການຮັບຮູ້ຄຸນຄວາມດີ ແລະ ສະໜອງຄ່າແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ
ຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ສະໜອງ ເພື່ອຮັບປະກັນການນຳສິ່ງທີ່ຫັນເວລາ	- ລະບຽບຂອງກົດຫມາຍ - ມີການຕັດສິນໃຈ ທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ ທີ່ຈະແຈ້ງ - ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈະແຈ້ງ

ຕົວຢ່າງຂອງການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ມີຄວາມໂປ່ງໄສ:

ຜູ້ສະໜອງອາດຊື້ຈ້າງພະນັກງານລັດ ເພື່ອໄດ້ຮັບສິດພິເສດໃນຂັ້ນຕອນການປະມຸນ

